

FORMACIÓ PER A L'ACCIÓ

Cicle: "Treball, cultura i valors"

Introducció:

Des de fa temps hi ha un element de preocupació en el si de la nostra organització que apareix de forma recurrent en alguna de les reflexions col·lectives i que s'ha accentuat després de la vaga general del 29-S de 2010. Hem de reforçar la nostra capacitat d'anàlisi de la realitat econòmica, política i social més immediata, a partir de la nostra concepció de sindicalisme de transformació social, situat a l'esquerra social, que és independent en la seva presa de decisions i en la seva relació amb el poder, però en cap cas indiferent ni neutral quant a la concepció de la societat i als interessos que representa.

Ho fem en un moment històric en què són hegemònics uns valors que sublimen l'individualisme i menystenen i arraconen el valor d'allò col·lectiu, públic o crític. Temps incerts en què la societat fiable d'antuvi s'ha transformat en líquida, amb institucions i organitzacions civils febles que alimenten la cerca de solucions individuals i fomenten l'oportunisme, el populisme i les falses dreceres als problemes i conflictes socials. Aquests valors i pautes de comportament àmpliament instal·lades en la nostra quotidianitat han estat generosament finançades per sectors conservadors, molt poderosos durant les últimes dècades i que, en la seva translació política, econòmica i cultural, ens imposen la dictadura dels mercats, la retallada de drets socials i laborals, i únicament ens ofereixen patrons culturals acrítics basats en el consum i el mercantilisme. També és ben cert que tot i el context advers, apareixen polítiques i discursos alternatius, que amb totes les cauteles preventives ens han de permetre ser moderadament optimistes en la formació de majories i hegemònies socials alternatives a l'actual *statu quo*.

No podem obviar una realitat que hem viscut amb tota la intensitat en la passada vaga general del 29 de setembre de 2010, com ara la irrupció d'una intensíssima campanya des de diferents altaveus mediàtics de desqualificació i desprestigi del moviment sindical i tot el que representa. CCOO de Catalunya vol fer front decididament al repte de fer una anàlisi interna dels seus valors teòrics i la seva pràctica quotidiana. De manera oberta, flexible, sense dogmes, però des de la proximitat i el contacte amb les persones i el nostre actiu sindical. Des de posicions autocrítiques, si cal, però des d'una actitud proactiva per poder transmetre uns valors i unes pràctiques que vénen de lluny, per ser encara més curosos i creïbles en les nostres pràctiques i accions. La coherència de seguir practicant i transmetent els valors del sindicalisme serà, de ben segur, absolutament imprescindible els propers anys. Uns temps i una època de confrontació d'idees i maneres oposades d'entendre les contradiccions i el conflicte social.

La Secretaria de Formació Sindical i Cultura assumeix l'obligació d'utilitzar la formació sindical com a instrument per impulsar aquests reptes sindicals i també de donar resposta a un dels eixos que configuren el pla d'acció del 9è Congrés de la CONC, que, com diu un dels seus apartats, és "un sindicat que agrupa interessos, conquereix drets i impulsa valors". Val a dir que aquest mot, *valor*, és un dels més repetits en els nostres documents congressuals.

També és un bon moment per continuar reforçant les relacions i les complicitats, a través de la reflexió i el discurs compartit amb un seguit de persones del món universitari, de la cultura i del moviment associatiu català amb els quals hem compartit visions, anhels i acció, perquè la vaga general del 29-S fos un èxit de participació i de contestació.

Us presentem aquesta experiència, anomenada "Formació per a l'acció", pensada i realitzada en col·laboració amb un seguit de persones vinculades al món acadèmic i universitari, amb gran experiència i prestigi professionals per **potenciar i consolidar la reflexió sobre els valors en el si de la nostra organització i analitzar el valor social del treball i la cultura actualment.**

Secretaria de Formació Sindical i Cultura
CCOO de Catalunya

Gener de 2011

Objectiu general:

- Proporcionar instruments a quadres i dirigents sindicals per a la comprensió de la realitat actual des d'una perspectiva crítica.

Objectius específics:

- Reforçar els valors i les senyes d'identitat de CCOO a través de la formació i el debat.
- Facilitar una formació interdisciplinària i reforçar elements d'anàlisi i eines d'interpretació de la nostra realitat política, econòmica, social i cultural.
- Reforçar el discurs sociopolític i de sindicat general vinculat a l'acció sindical quotidiana i a la negociació col·lectiva en particular.
- Reforçar la nostra relació i complicitat amb el món universitari i de la cultura.

Destinatari:

- Quadres sindicals de les diferents organitzacions confederades de CCOO de Catalunya (federacions i unions) i de les estructures sindicals confederals.
- La proposta de participants la faran les diferents organitzacions, tenint en compte la diversitat afiliativa de CCOO (edat, gènere, professional, trajectòria sindical...).
- La Secretaria de Formació Sindical garantirà una presència equilibrada en termes de gènere, que s'aproximarà a la paritat.

Metodologia:

- Aquest cicle de sessions formatives serà dirigit per **Joan Anton Mellón**, catedràtic de Ciència Política i de l'Administració de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona en col·laboració amb la Secretaria de Formació Sindical i Cultura de CCOO de Catalunya.
- Les sessions formatives aportaran coneixements, tècniques, eines i instruments per a l'anàlisi i per a l'acció sindical.
- Les sessions tindran una dimensió **pràctica orientada a l'acció sindical quotidiana** i a la reflexió general, i reforçaran la formació de valors de CCOO i de transformació i progrés social.
- Les sessions fomentaran el **debat grupal i interpersonal**. La participació esdevé un element imprescindible perquè tingui èxit.
- L'Escola de Formació Sindical, a través dels seus formadors i formadores sindicals, farà un seguiment personalitzat, en termes de necessitats formatives, de cadascun dels participants abans de l'inici i un cop finalitzat el cicle formatiu.

Sessions:

- 7 sessions de 4 hores (**28 hores**), estructurades en 3 blocs temàtics, que donaran una visió integral.
- Divendres de **9.30 a 13.30 hores, a la seu de CCOO de Catalunya (sala 11, 1a planta de Via Laietana, 16 de Barcelona)**.
- Cada sessió inclourà la presentació i la intervenció d'un membre del Comitè Confederal de la CS de la CONC i la d'un professor universitari, de reconeguda trajectòria i solvència en la matèria.
- Cada sessió es complementarà amb **lectures complementàries**.
- Es fomentarà la participació, ja que esdevindrà un element imprescindible en l'èxit del cicle formatiu.

Proposta sessions:

- **Canvis estructurals històrics**
4 hores

Hi intervé:

- Montserrat Carbonell (UB)

Elements d'anàlisi:

- Orígens del moviment obrer
- El moviment obrer a Catalunya
- CCOO. Història, present i reptes de futur
- Valors, principis i senyes d'identitat
- ...

• **Canvis estructurals econòmics i socials**

12 hores

Hi intervenen:

- Albert Recio (UB)
- Víctor Climent (UB)
- Antonio Madrid (UB)

Elements d'anàlisi:

- Organització empresarial i del treball
- Evolució del dret del treball
- Legislació unilateral vs. acord pactat
- Industrialització i l'expansió del sector terciari
- Efectes sobre l'organització empresarial i el treball
- Acció sindical i negociació col·lectiva
- Evolució dels sistemes de protecció social
- Comunicació i canvi tecnològic
- Globalització i equitat social
- Crisi: econòmica, energètica, ambiental i cultural
- Ciutadania social i consumisme
- ...

• **Canvis estructurals de tipus cultural i ideològic**

12 hores

Hi intervenen:

- Xavier Vinader (URL)
- Jorge Calero (UB)
- Joan Anton Mellón (UB)

Elements d'anàlisi:

- El treball a la societat actual
- L'esquerra social i política està en crisi? Alternativa al model hegemònic actual
- Nous paradigmes i noves formes de participació social
- Actualitat i vigència d'autors clàssics del pensament polític
- Crisi, valors i desafecció social
- Cultura i memòria social
- ...

Calendari

Data	Tema	Ponents
18 de febrer	Canvis estructurals històrics	Montserrat Carbonell (UB) Juan Manuel Tàpia (CCOO)
25 de febrer	Canvis estructurals econòmics i socials	Albert Recio (UB) José Luis Moure / Toni Mora (CCOO)
4 de març	Canvis estructurals econòmics i socials	Antonio Madrid (UB) Cristina Faciabén / Jaume Pros (CCOO)
11 de març	Canvis estructurals econòmics i socials	Víctor Climent (UB) Javier Pacheco / Rosa Bofill (CCOO)
18 de març	Canvis estructurals de tipus cultural i ideològic	Xavier Vinader (URL) Dolors Llobet / Miguel Peláez (CCOO)
25 de març	Canvis estructurals de tipus cultural i ideològic	Jorge Calero (UB) Josep Maria Romero / Montse Ros (CCOO)
1 d'abril	Canvis estructurals de tipus cultural i ideològic CLOENDA	Joan Anton Mellón (UB) Joan Carles Gallego (CCOO)

ANNEX:

Montserrat Carbonell Esteller

Llicenciada en Història Contemporània i doctora en Història Moderna i Contemporània per la Universitat Autònoma de Barcelona, actualment és professora titular de la Facultat d'Economia i Empresa. Imparteix classes d'història política i social contemporània, pobresa i desigualtat en l'era de la globalització, i història de les dones al Màster en Estudis de Dones, Gènere i Ciutadania.

Centra les seves línies de recerca en temes com el crèdit, el consum i els nivells de vida (s. XVIII-XIX), i famílies, llars i economies domèstiques (s. XVIII-XIX).

Albert Recio

És professor titular del Departament d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha participat en diverses investigacions sobre canvis en l'ocupació a Espanya, temps de treball, relacions laborals, etc. Pertany al Consell Editor de la revista *Mientras Tanto*. És coordinador de l'àrea d'economia laboral de les Jornades d'Economia Crítica i membre del grup coordinador de l'International Working Party on Labour Market Segmentation. És llicenciat per la Universitat de Barcelona (1972) i doctor en Economia per la Universitat Autònoma de Barcelona (1985). Actualment participa en un projecte de recerca sobre el temps del treball mercantil i no mercantil finançat per l'Institut de la Dona.

Xavier Vinader i Sánchez

Periodista diplomad per l'Escola Oficial de Periodisme l'any 1973 i membre de l'equip directiu del grup Zeta des de 1978. Va ser president internacional de l'ONG Reporters sense Fronteres fins a 1993. És un dels professionals que més ha investigat sobre el fenomen terrorista a Espanya. Ha destacat per la seva lluita continuada per la llibertat d'expressió. Com a reporter, ha cobert, entre d'altres, la guerra de l'Afganistan, la Revolució dels Clavells a Portugal i el final de la guerra entre Rússia i la Xina. És autor de llibres i articles sobre el món policial, ha col·laborat en diferents diaris i setmanaris, i ha lliurat el seu valuós arxiu al Centre d'Estudis Històrics Internacionals. El 2007 va rebre la Creu de Sant Jordi.

Jorge Calero

Nascut el 22 de novembre de 1963, és catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat de Barcelona des de l'any 2001, institució en què ha desenvolupat bona part de la seva trajectòria docent. A més, ha estat professor convidat a les universitats de Stanford (Estats Units), Córdoba (Argentina) i São Paulo (Brasil).

Al marge de l'experiència docent, Jorge Calero també destaca per la tasca investigadora a Economia de l'educació, avaluació de polítiques educatives o economia de l'estat del benestar. Ha estat director de tesis doctorals i com a codirector del Grup Consolidat d'Anàlisi Econòmica de l'Educació i dels Recursos Humans de la UB. A més, és investigador de l'Institut d'Economia i coordinador del Grup Interdisciplinari de Polítiques Educatives. Ha estat autor de nombroses publicacions sobre aspectes relacionats amb el sistema educatiu, com ara Determinantes del rendimiento educativo del alumnado de origen nacional e inmigrante en PISA-2006; Entorn familiar i rendiment educatiu; Una

aproximació als problemes d'equitat al sistema educatiu espanyol o Education and inequality in Spain, entre moltes altres.

Experiència professional de Jorge Calero en diversos camps: actualment és vocal del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu de Catalunya, coordinador del Sistema d'Indicadors Educatius d'Alternatives en Educació i secretari del Comitè de Ciències Socials i Jurídiques de l'AQUIB (Illes Balears).

Víctor Climent

És titular d'universitat al Departament de Teoria Sociològica, Filosofia del Dret i Metodologia de les Ciències Socials. És col·laborador en el projecte de recerca "Saber científicotècnic i participació ciutadana en la innovació social", finançat pel Ministeri d'Educació i Ciència. Entre les seves publicacions recents destaquen: "Risc, incertesa i Estat regulador" (juntament amb L. Lemkow, J. Espluga, entre d'altres, a *Ètica i Política*, 2004), "Sistema productivo, agentes sociales y crisis ambiental" (*Ètica i Política*, 2005) i "Sociedad del riesgo: producción y sostenibilidad" (*Papers*, 2006).

Antonio Madrid

Nascut a Valdepeñas el 1968, és professor titular de filosofia del dret. Es va doctorar amb una tesi sobre la construcció juridicopolítica del voluntariat. Actualment estudia la relació entre dret i dolor, la construcció social de la gratuïtat i els mecanismes d'accés als drets i al dret. Coordina el projecte "Dret al dret" de la Facultat de Dret de la UB. Els objectius d'aquest projecte són millorar l'exercici i la defensa dels drets de les persones i col·lectius en pitjor situació social, i, alhora, millorar la formació dels estudiants. En aquests moments coordina la secció departamental de Filosofia del Dret.

Joan Anton Mellón

És doctor en Història Contemporània per la UAB, catedràtic de Ciència Política i de l'Administració a la UB, coordinador de l'Àrea de Cultura Política i Valors Democràtics de l'Observatori del Sistema Penal i Drets Humans de la UB, coordinador del GRIUB (Grup de Recerca en Intel·ligència de la UB) i especialista en història del pensament polític i teoria política. Ha fet investigacions sobre el pensament polític liberalconservador espanyol contemporani, el feixisme clàssic, els partits polítics neopopulistes de dreta radical, la nova dreta europea, els processos de radicalització política i intel·ligència i anàlisis estratègiques. Ha publicat, entre d'altres, *Pensamiento político en la España contemporánea*, *Ideologías y movimientos políticos contemporáneos*, *Orden, jerarquía y comunidad. Fascismos, dictaduras y postfascismos en la Europa contemporánea* i *Las ideas políticas en el siglo XXI*.